

Голові Разової спеціалізованої вченої ради
4/24 Львівського державного університету
фізичної культури ім. Івана Боберського,
д-ру наук з фізичного виховання і спорту,
професору Пітину М. П.

Рецензія

к. фіз. вих., доцента, **Хіменес Христини Робертівни**
на дисертаційну роботу **Римика Владислава Романовича**
на тему **«СПЕЦІАЛЬНА ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА
ЗІ СПРЯМОВАНИМ РОЗВИТКОМ ПСИХОФІЗИЧНИХ ЯКОСТЕЙ
МАЙБУТНІХ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ»**,
поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії (PhD)
з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка,
за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт

Сучасний поліцейський виконує ряд важливих функцій у суспільстві. Головними його завданнями є охорона правопорядку, забезпечення прав і свобод людини, протидія злочинності, забезпечення суспільної безпеки.

Все більше молодих людей вступають у лави поліції відчуваючи потребу у боротьбі за справедливість і мотивацію до якісної зміни життя. Водночас професія поліцейського вимагає достатньо різностороннього особистісного розвитку. Серед важливих якостей, попри фізичні варто також відзначити і психологічні та психофізичні. Адже робота поліцейського пов'язана з ризиком для життя, ситуації що виникають при виконанні обов'язків можуть бути несподівано небезпечними для його/її здоров'я і навіть життя.

Подібне вимагає високого рівня психологічної підготовленості для адекватного та оперативного реагування в складних стресових умовах, максимальної мобілізації функціональних ресурсів для знешкодження небезпеки для себе і для громадян тощо.

Ці вимоги суттєво посилюються в умовах, в яких сьогодні перебуває українське суспільство. Ще більшою мірою зросла роль охоронців правопорядку, через зростання криміногенної та загалом небезпечної атмосфери.

Зокрема в східних регіонах країни ще в більшій мірі людям необхідний захист, якого вони шукають зокрема і в поліції.

Саме тому сучасний поліцейський повинен мати до всього широкі можливості для оволодіння найкращими з можливих методик власного захисту та захисту населення. При цьому ці методики в обов'язковому порядку повинні

передбачати вагому частку психологічної складової: належний розвиток морально-вольових якостей, впевненості в своїх можливостях, дисциплінованості, стресостійкості тощо, а також психофізичних якостей, в числі яких: швидкість реагувань, швидкість розподілу й переключення уваги; рухливість нервових процесів; розумова працездатність; оперативна й довільна пам'ять тощо.

Сьогодні перегляд змісту професійно-прикладної підготовки поліцейських з акцентом на психологічну підготовку має важливе соціально-безпекове значення загалом, тому поза всяким сумнівом здобувач Владислав Романович Римик обрав актуальну тему та визначив перед собою важливі у цьому контексті завдання.

Результати оцінки наукового рівня дисертації і наукових публікацій здобувача.

Загалом подана до рецензії робота є цілісним завершеним науковим дослідженням, що присвячене покращенню спеціальної фізичної підготовленості майбутніх поліцейських. Дисертація та опубліковані наукові праці здобувача виконані та підготовлені на достатньо високому науковому рівні і базується на достатній кількості проведених досліджень.

Автором опубліковано загалом вісім наукових статей, з яких шість у фахових наукових виданнях України. Наукові публікації автора (більшість з них у співавторстві) відповідають обраній науковій тематиці. Автор дотримався вимог «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. №44 щодо кількості наукових публікацій.

Робота написана у науковому стилі, водночас є достатньо зрозумілою для читача.

Новизна представлених теоретичних та/або експериментальних результатів проведених здобувачем досліджень.

Отримані результати дослідження в значній мірі доповнюють напрацювання інших авторів в обраному науковому напрямі. Водночас автор отримав і нові наукові результати, зокрема довів ефективність програми спеціальної фізичної підготовки зі спрямованим розвитком психофізичних якостей майбутніх поліцейських.

Згідно представлених у роботі результатів робимо висновок, що авторська програма, яка передбачала три блоки вправ (1. загального впливу та фізичних

вправ, які впливають на спеціальну фізичну підготовленість; 2. ті, що сприяють розвитку психофізичних якостей та здібностей, важливих у професійній діяльності поліцейських; 3. ті, що сприяють нейтралізації шкідливих факторів професійної діяльності поліцейських) мала значно вищу ефективність впливу на показники фізичного стану та підготовленості учасників дослідження, рівень їх психологічних якостей та психофізичних можливостей порівняно із традиційною. Цей факт засвідчує високу практичну та наукову цінність дисертаційної роботи.

Автор достатньо якісно розкрив та обґрунтував наукові результати у відношенні до сформульованих завдань дослідження.

Рівень наукової обґрунтованості результатів дисертаційної роботи.

Використані у роботі методи наукового дослідження сприяли належному розв'язанню завдань дослідження. Автор проаналізував достатньо великий масив джерел літератури, включаючи провідні, сучасні дослідження з обраної проблематики у фахових виданнях.

Результати практичної частини дослідження базуються на залученні до дослідження достатньої вибірки учасників.

Математично-статистичний аналіз отриманих даних проведений коректно та засвідчує достатній рівень обґрунтованості. Висновки, наукові положення та рекомендації базуються на опрацьованих автором даних власного дослідження з проведенням відповідного статистичного аналізу, що підтверджує їх достовірність, є логічним підсумком отриманих результатів дослідження.

Рівень виконання поставленого наукового завдання.

Наукові завдання, що сформульовані автором відповідають ключовій меті роботи, логічно сформульовані та взаємопов'язані між собою.

Розпочинаючи з розгляду загальної проблематики, автор виділив наукові підходи до формування змісту професійно-прикладної та спеціальної фізичної підготовки в закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання, що формує у читача чітке уявлення щодо реальної ситуації та наявних у дослідженні перспектив.

Послідовно розв'язуючи наступні завдання автор отримав достатню базу для розробки експериментальної програми та застосовуючи відповідні методи реалізував ключове завдання щодо виявлення ефективності запропонованої програми.

Підсумовуючи варто констатувати, що усі наукові завдання виконані на належному науковому рівні, що сприяло досягненню поставленої у роботі мети.

Оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності.

Автор на нашу думку в достатній мірі оволодів методологією та логікою побудови та проведення наукового дослідження.

Методологічний апарат роботи відповідає поставленим завданням. Автор в достатній мірі розкриває роль кожного з методів наукового дослідження та їх застосування для вирішення поставлених завдань у Розділі 2.

Відсутність (наявність) порушення академічної доброчесності, фабрикації; фальсифікації у дисертації та/або наукових публікаціях здобувача.

Згідно проведеного аналізу представленої наукової роботи варто відзначити достатній рівень її унікальності. Це засвідчує експертний висновок результатів перевірки в системі Strikeplagiarism. Експертне роз'яснення демонструє, що фактично весь обсяг збігів пов'язаний із власними публікаціями автора, в яких представлені ключові результати наукового дослідження.

В тексті дисертації автор використовує належним чином покликання на наукові праці дослідників, що засвідчує достатньо відповідальне ставлення здобувача до питання доброчесності у власній науковій роботі.

Зауваження до дисертаційної роботи.

Дисертаційна робота здобувача є доступною для розуміння ключових положень та містить достатньо обґрунтовані наукові та практичні результати. При цьому, на нашу думку у ній наявні окремі положення, які могли б бути більш якісно інтерпретовані.

1. На нашу думку мета роботи сформульована дещо вузько («обґрунтувати програму спеціальної фізичної підготовки зі спрямованим розвитком психофізичних якостей майбутніх поліцейських, що забезпечуватиме передумови успішного оволодіння професійною діяльністю») і доцільно було б передбачити в її змісті підвищення рівня спеціальної підготовленості майбутніх поліцейських.

2. У завданні 3 визначено термін «професійно значущі показники здоров'я». Незрозуміло чи є ті, які не мають значення?

3. Перший розділ роботи «Теоретичні засади формування спеціальної фізичної підготовленості майбутніх поліцейських у закладах вищої освіти правоохоронних органів» на нашу думку в повній мірі не демонструє розв'язання першого завдання роботи, зокрема в частині висвітлення наукових підходів до формування змісту професійно-прикладної фізичної підготовки.

Складається враження, що автор вважає спеціальну фізичну підготовку ширшим поняттям аніж професійно-прикладна. Хотілося б почути роз'яснення щодо їх розмежування.

4. У підрозділі 3.3 автор зазначає, що пам'ять, увага, рухливість нервових процесів це психофізичні якості. Таке твердження потребує додаткового пояснення, адже згідно загальноприйнятих уявлень це психічні процеси.

5. У підрозділі 3.4 автор розглядає фактори професійно значущих показників здоров'я, фізичного стану, фізичної та психофізичної підготовленості майбутніх поліцейських. При цьому пояснено 42,6% факторів, тоді як решта – 47,4% не пояснені. Друге значення є дещо навіть більшим, а тому хотілося б зрозуміти, що ці результати означають.

Крім того у змісті цього підрозділу вживається як поняття «чинник», так і поняття «фактор». Згідно правил правопису варто було б зупинитися все ж на понятті «чинник».

6. У роботі для пояснення одного й того ж вживаються поняття «психічні якості/підготовленість/можливості/тестування тощо» (ст. 6, 21, 26, 36, 37 ...) та «психологічні якості/підготовленість/можливості/тестування тощо» (ст.3, 25, 30, 35, 36 ...). Вживання понять потребують пояснення та уніфікування в змісті дисертаційної роботи.

7. У результуючому підрозділі 4.2 з якихось причин не висвітлено статистичних розбіжностей результатів між групами дослідження, лише внутрішньогрупові.

8. У розділі 5 при обговоренні наукової новизни результатів дослідження автор не вказав жодного покликання на праці, відомості яких йому вдалося удосконалити або ж ті, що набули подальшого розвитку.

9. У дисертаційній роботі наявні технічні та філологічні недопрацювання.

Висновок про відповідність дисертації

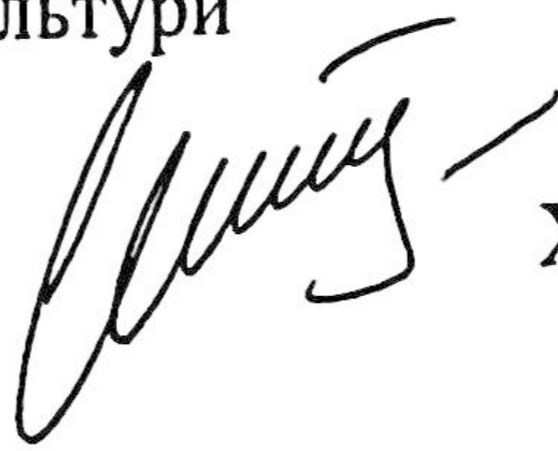
Зазначені зауваження та дискусійні моменти в певній мірі могли б удосконалити зміст представленої наукової роботи, проте структурно та змістовно дисертаційна робота **Владислава Романовича Римика** за темою **«Спеціальна фізична підготовка зі спрямованим розвитком психофізичних якостей майбутніх поліцейських»** є завершеним науковим дослідженням з достатнім рівнем наукового обґрунтування результатів.

Робота відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації (зі змінами), “Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії” (Постанова Кабінету Міністрів

України від 12.01. 2022 р. № 44). Відповідно автор – Владислав Романович Римник заслуговує присудження ступеня доктора філософії (спеціальність 017 – Фізична культура і спорт).

Рецензент:

кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент,
доцент кафедри теорії спорту та фізичної культури
Львівського державного університету
фізичної культури імені Івана Боберського

Х. Р. ХИМЕНЕС

Проректор з науково-педагогічної роботи
та міжнародних зав'язків
Львівського державного університету
фізичної культури імені Івана Боберського
кандидат біологічних наук, професор

М. П. ПІТИН